

Міністерство освіти і науки України

Харківський державний соціально-економічний коледж

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор коледжу

О.А. Галкіна
О.А. Галкіна

2021 р

**ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
З ГЕОГРАФІЇ
ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНОГО РІВНЯ
ФАХОВОГО МОЛОДШОГО БАКАЛАВРА
НА ОСНОВІ БАЗОВОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ**

Харків-2021 р.

Програма для вступних випробувань з географії для абітурієнтів на
основі базової загальної середньої освіти Харківського державного
соціально-економічного коледжу

Укладач: викладач географії Степанова Н.Л.

Розглянуто та рекомендовано до
затвердження на засіданні циклової
комісії загальноосвітніх дисциплін
протокол № 5 від 15.01.2021 р.
Голова комісії О.Я. Матвіїва

Харків-2021

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка
2. Мета навчальної дисципліни
3. Зміст програми вступного випробування
4. Критерії оцінювання вступного випробування
5. Список рекомендованої літератури

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Географічна освіта є не тільки джерелом нових відомостей про Землю, а й основою для формування світогляду, виховання дбайливих господарів, любові до рідного краю, набуття умінь і навичок адаптації до навколишнього середовища, адекватної поведінки в ньому.

Програму для вступного екзамену з географії на основі базової загальної середньої освіти розроблено з урахуванням чинних програм з географії для 6 – 9 класів, розроблену Міністерством освіти і науки України, що відповідає навчальній програмі загальноосвітніх навчальних закладів, оновленій у 2017 р.

Обсяг знань географічної номенклатури, термінів і понять визначається в межах діючої програми чинних підручників.

На іспиті з географії вступник повинен:

- 1) вільно орієнтуватися за фізичними, економічними і політико-адміністративними картами;
- 2) уміти дати чітку і послідовну характеристику елементів природного середовища (рельєфу, клімату, вод, рослинності, тваринного світу) і показати основні взаємозв'язки між окремими елементами природного середовища;
- 3) уміти дати господарську оцінку природним умовами, показати зв'язки між природним середовищем та господарською діяльністю людини;
- 4) знати основні принципи розміщення виробництва і вміти показати їх застосування на практиці;
- 5) володіти необхідними навичками в роботі над планом, картою, глобусом, з цифрами, статистичним і географічним матеріалом, з деякими приладами, які використовуються в спостереженнях за погодою, в роботі на місцевості та ін.

МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчання географії: формування системи поглядів, принципів, норм поведінки по відношенню до географічного середовища.

Головним завданням навчання географії є:

- формування цілісного географічного образу планети Земля – від вивчення рідного краю і держави до пізнання глобальних законів і процесів;
- розуміння ролі географічних знань у вирішенні економічних і соціальних проблем;
- розкриття ролі географії в житті суспільства та у забезпеченні раціонального використання природного, трудового та матеріально-ресурсного потенціалу територій (країн, материків, окремих регіонів тощо);
- виховання національно свідомого громадянина, дбайливого господаря, грамотної людини, гуманіста і природолюбця;
- вироблення умінь практично застосовувати здобуті географічні знання та користуватися джерелами географічної інформації;
- розвиток причинного, геопросторового мислення, розуміння доцільності науково обґрунтованого підходу до природокористування, системної єдності довкілля, людини та її діяльності у територіальному аспекті;
- розвиток творчого мислення в процесі вивчення географії.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Вступ. Географія як наука про Землю, її природу, населення та його господарську діяльність, про взаємодію природи і людства. Значення географічних знань та умінь для життєдіяльності людини. Основні друковані та електронні джерела географічної інформації, їх значення. Методи географічних досліджень. Особливості організації власних географічних спостережень.

Розвиток географічних знань про Землю. Уявлення про Землю у давнину. Відкриття нових земель та навколосвітні подорожі. Сучасні дослідження.

Земля на плані та карті. Орієнтування на місцевості. Способи зображення Землі. Географічні координати.

Оболонки Землі. Літосфера. Атмосфера. Гідросфера. Біосфера та ґрунти. Природні комплекси.

Планета людей. Кількість і розміщення населення на Землі. Держави світу. Вплив людини на природу.

Закономірності формування природи материків та океанів. Форма і рухи Землі. Материки та океани – великі природні комплекси географічної оболонки.

Материки тропічних широт. Африка. Південна Америка. Австралія.

Полярний материк планети. Загальні відомості про Антарктиду. Природа материка.

Материки Північної півкулі. Північна Америка. Євразія.

Океани. Тихий океан. Атлантичний океан. Індійський океан. Північний Льодовитий океан.

Вплив людини на природу материків та океанів. Використання природних багатств материків та океанів. Екологічні проблеми материків та океанів.

Географічні відомості про територію України в минулому. Дослідження Геродота, Гійома Боплана, Степана Рудницького, сучасні географічні дослідження.

Географічна карта та робота з нею. Географічна карта. Топографічні карти.

Географічний простір України. Україна на політичній карті Європи і світу. Адміністративно-територіальний устрій України. Україна на карті годинних поясів.

Природні умови і ресурси України. Рельєф, тектонічна та геологічна будова, мінеральні ресурси. Клімат і кліматичні ресурси. Води суходолу і водні ресурси. Ґрунти та ґрунтові ресурси. Рослинність. Тваринний світ України. Ландшафти України. Природокористування.

Населення України та світу. Демографічні процеси та статевовіковий склад населення світу та України. Розселення. Етнічний склад населення. Релігійний склад населення. Зайнятість населення в світі та Україні.

Природа та населення свого адміністративного регіону.

Національна економіка та світове господарство. Національна економіка. Світове господарство.

Первинний сектор господарства. Сільське господарство. Лісове господарство. Добувна промисловість.

Вторинний сектор господарства. Виробництво та постачання електроенергії. Металургійне виробництво. Хімічне виробництво. Виробництво деревини, паперу. Виробництво машин та устаткування. Виробництво тканин, одягу, взуття. Виробництво харчових продуктів, напоїв.

Третинний сектор господарства. Транспорт. Торгівля. Туризм. Наукова діяльність. Освіта. Охорона здоров'я. Фінансові послуги. Комп'ютерне програмування.

Глобальні проблеми людства.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Вступне випробування складається з завдань чотирьох рівнів складності, що в сумі складає 12 балів, зокрема:

- I рівень - 6 завдань з вибором однієї правильної відповіді і оцінюється в 0,5 балів за кожну правильну відповідь;

- II рівень – 2 завдання на визначення відповідності та 1 завдання на встановлення правильної послідовності. Відповідно за правильно визначену відповідність і послідовність завдання оцінюється у 1 бал кожне;

- III рівень – 1 завдання з вибором трьох правильних варіантів відповідей із семи запропонованих. Правильно обрана відповідь оцінюється в 1 бал кожна.

- IV рівень – 1 географічна задача (1 бал) та 1 запитання відкритого типу (2 бала).

Підсумкова оцінка абітурієнту виставляється за дванадцятибальною шкалою і є сумою балів, одержаних за відповідь на кожне питання екзаменаційного білета.

Тривалість екзамену з географії – 60 хв.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Підручники

1. Бойко В.М., Міхелі С.В. Географія, 6 клас. - ТОВ «Сиция», 2014.
2. Гільберг Т.Г., Паламарчук Л.Б. Географія, 6 клас. – «Грамота», 2014.
3. Пестушко В.Ю., Уварова Г.Ш. Географія, 6 клас. - «Генеза», 2014.
4. Бойко В.М., Міхелі С.В. Географія, 7 клас. - ТОВ «Сиция», 2015.
5. Гільберг Т.Г., Паламарчук Л.Б. Географія, 7 клас. – «Грамота», 2015.
6. Кобернік С.Г. Географія, 7 клас. – «Грамота», 2015.
7. Масляк П.О., Капіруліна С.Л. Географія, 7 клас. – «Аксиома», 2015.
8. Пестушко В.Ю., Уварова Г.Ш. Географія, 7 клас. – «Генеза», 2015.
9. Стаднік О.Г., Довгань Г.І. Географія, 7 клас. – «Ранок», 2015.
10. Бойко В.М., Дітчук І.Л., Заставецька Л.Б. Географія, 8 клас. - ТзОВ «Абетка», 2016.
11. Булава Л.М. Географія, 8 клас. – «Ранок», 2016.
12. Довгань Г.І., Стаднік О.Г. Географія, 8 клас. – «Ранок», 2016.
13. Гільберг Т. Г., Паламарчук Л. Б., Совенко В. В. Географія, 8 клас. - «Грамота», 2016.
14. Кобернік С.Г., Коваленко Р.Р. Географія, 8 клас. - ТзОВ «Літера ЛТД», 2016.
15. Масляк П.О., Капіруліна С.Л. Географія, 8 клас. – «Аксиома», 2016.
16. Пестушко В.Ю., Уварова Г.Ш. , Довгань А.І. Географія, 8 клас. – «Генеза», 2016
17. Топузов О.М., Надтока О.Ф., Покась Л.А. Географія, 8 клас. – «Оріон», 2016.
18. Бойко В.М., Дітчук І.Л., Заставецька Л.Б. Географія, 9 клас. – «Підручники і посібники», 2017.
19. Гілецький Й.Р., Сливка Р.Р., Атаманюк Я.Д., Чобан Р.Д. Географія, 9 клас. – «Ранок», 2017.
20. Гільберг Т. Г., Совчук І.Г., Совенко В. В. Географія, 9 клас. – «Оріон», 2017.

21. Кобернік С.Г., Коваленко Р.Р. Географія, 9 клас. - «Абетка», 2017.
22. Масляк П.О., Капіруліна С.Л. Географія, 9 клас. –«Аксиома», 2017.
23. Пестушко В.Ю., Уварова Г.Ш., Довгань А.І. Географія, 9 клас. - «Генеза», 2017.
24. Стаднік О.Г., Довгань Г.І. Географія, 9 клас. – «Ранок», 2017.
25. Топузов О.М., Надтока О.Ф. Географія, 9 клас. – «Оріон», 2017.

Посібники

1. Варакута О., Дітчук І. Географія ЗНО 2020. Збірник тестових завдань з географії. – Тернопіль: «Підручники і посібники», 2019.
2. Кобернік С.Г., Коваленко Р.Р. Географія. Довідник + тести. Повний повторювальний курс. Підготовка до ЗНО і ДПА. – Кам'янець-Подільський: «Абетка», 2019.
3. Кузишин А. Географія: Комплексна підготовка до зовнішнього незалежного оцінювання. –Тернопіль: «Підручники і посібники», 2019.